

Verandering regelgeving hoogactieve bronnen (HASS)

Werk u met ingekapselde bronnen of met hoogactieve bronnen? Dan moet u weten dat vanaf 6 februari 2018 de regelgeving op het gebied van stralingsbescherming is veranderd. Deze factsheet gaat in op veranderingen voor het werken met en het vervoer van hoogactieve bronnen.

Reden verandering

Nieuwe Europese regelgeving, de richtlijn 2013/59/EURATOM, verplicht alle lidstaten van de Europese Unie hun nationale wetgeving op het gebied van stralingsbescherming aan te passen. Deze aanpassing zorgt ervoor dat alle landen in de Europese Unie met dezelfde eisen rondom stralingsbescherming werken. Vanaf 6 februari 2018 moeten de lidstaten de nieuwe richtlijn hebben ingevoerd. Ook voor het vervoer van radioactieve stoffen wijzigt de regelgeving.

Situatie tot 6 februari 2018

Werken met hoogactieve bronnen

Het Besluit stralingsbescherming (Bs), en de daarop gebaseerde regelgeving, stelt regels voor hoogactieve bronnen, ofwel High Active Sealed Sources (HASS). Voorbeelden zijn: codering, financiële zekerheid, veiligheidseisen, melding bij overdracht, administratie, instructies en onderricht.

Voor het werken met een hoogactieve bron vraagt u bij de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) een vergunning aan. Tevens doet u (jaarlijks) melding van de aanwezige hoogactieve bron.

Vervoer van hoogactieve bronnen

Het Besluit vervoer splijtstoffen, ertsen en radioactieve stoffen (Bvser) stelt regels voor het vervoer van radioactieve stoffen. Voorbeelden zijn: transport, opslag in verband met het vervoer, verpakking en het in- of uitvoeren van radioactieve stoffen. Tot 6 februari 2018 meldt u het vervoer, invoer, uitvoer en doorvoer van hoogactieve bronnen aan de ANVS.

Veranderingen vanaf 6 februari 2018

Met de implementatie van de Europese richtlijn is de regelgeving voor hoogactieve bronnen op een aantal punten aangepast.

In het nieuwe Besluit basisveiligheidsnormen stralingsbescherming (Bbs) dat het Bs vervangt, zijn de activiteitswaarden die bepalend zijn voor de vaststelling of een ingekapselde bron een hoogactieve bron is, voor een aantal radionucliden aangepast. In de meeste gevallen is deze activiteitswaarde hoger dan de waarde in het Bs. Hierdoor zijn er in het nieuwe stelsel uiteindelijk minder hoogactieve bronnen.

Werken met hoogactieve bronnen

De voorschriften voor het werken met hoogactieve bronnen uit het Bs worden in het Bbs, en ook in de Regeling basisveiligheidsnormen stralingsbescherming (Rbs) en de ANVS-Verordening basisveiligheidsnormen stralingsbescherming (Vbs), grotendeels voortgezet. De vergunningplicht voor het werken met een hoogactieve bron blijft gehandhaafd. Er zijn een aantal aanpassingen en nieuwe voorschriften:

- Het minimumbedrag voor financiële zekerheid wordt verhoogd tot € 175 per dm³ (voor de hoogactieve bron, de daarbij behorende bronhouder en de vaste afscherming).
- U sluit een overeenkomst met de leverancier of fabrikant van de bron voor het veilig beheer en de controle van de hoogactieve bron, ook wanneer deze niet meer in gebruik is. Dit kan bijvoorbeeld een overeenkomst zijn voor de overdracht van de hoogactieve bron aan leverancier, fabrikant of andere ondernemer die bevoegd is de bron te ontvangen of voor de afvoer van de hoogactieve bron naar de Centrale Organisatie voor Radioactief Afval (COVRA).
- Het beveiligingsplan moet voortaan ook rekening houden met beveiliging tegen diefstal of misbruik door eigen werknemers of externe werknemers.
- U bent tevens verplicht een bedrijfsnoodplan op te stellen.

Voor de (jaar)meldingen en de overdracht van een hoogactieve bron blijven dezelfde regels gelden, alleen wordt het begrip *melding* vervangen door *gegevensverstrekking* en de melding van overdracht door *kennisgeving*.

Vervoer van hoogactieve bronnen

Voor het vervoer van hoogactieve bronnen geldt op grond van aanpassingen in het Bvser voortaan een vergunningplicht.

Wat betekent dit voor u?

Werkt u met een hoogactieve bron? Dan moet de financiële zekerheid voor deze bron worden aangepast. Hiervan stuurt u schriftelijk bewijs naar de ANVS. Ook moet u het bestaande beveiligingsplan aanpassen, waarbij aandacht is voor dreiging (bijvoorbeeld diefstal) vanuit de eigen organisatie. Tot slot stelt u een bedrijfsnoodplan op.

Schaft u een nieuwe hoogactieve bron aan? Dan stuurt u de ANVS een schriftelijk bewijs van de overeenkomst die met de fabrikant of leverancier is gesloten over het veilig beheer van de hoogactieve bron op het moment dat deze niet meer in gebruik is. Dit bewijs moet zijn toegestuurd voordat u een nieuwe hoogactieve bron aanschaft. Daarnaast voldoet u aan alle voorschriften voor hoogactieve bronnen (zoals opgenomen in Bbs, Rbs en Vbs).

Werkt u met een hoogactieve bron die volgens het Bbs (bijlage 4) niet meer als een hoogactieve bron wordt beschouwd? Dan kunt u de ANVS toestemming vragen om de voor deze bron gestelde financiële zekerheid te beëindigen. Dit verzoek om toestemming dient u schriftelijk in bij de ANVS (Postbus 16001, 2500 BA Den Haag).

Werkt u met een ingekapselde bron die voor 6 februari 2018 niet als hoogactieve bron werd beschouwd en onder het Bbs (bijlage 4) een hoogactieve bron is? Dan vraagt u een vergunning aan bij de ANVS en voldoet u zo spoedig mogelijk aan alle voorschriften voor hoogactieve bronnen (zoals opgenomen in Bbs, Rbs en Vbs). De ANVS heeft minimaal veertien weken de tijd voor het behandelen en verlenen van de vergunning voor het werken met een hoogactieve bron.

Vervoert u hoogactieve bronnen? Dan dient u uw globale melding voor het vervoer van hoogactieve bronnen om te zetten naar een vergunning. Een aanvraagformulier voor een vergunning voor het vervoer van een hoogactieve bron kunt u downloaden via de website van de ANVS. Dit formulier stuurt u ondertekend retour aan postbus.transportaanvraag@anvs.nl. Ook hier geldt dat de ANVS minimaal veertien weken de tijd heeft voor het behandelen en verlenen van de vervoersvergunning.

Overgang naar de nieuwe regelgeving

De nieuwe regelgeving is op 6 februari in werking getreden en kent voor een beperkt aantal situaties een overgangstermijn:

- De financiële zekerheidsstelling voor de al vergunde hoogactieve bronnen, moet voor 7 mei 2018 zijn aangepast.
- Heeft u een globale melding gedaan voor het vervoer van hoogactieve bronnen? Dan wordt de bestaande globale melding sinds 6 februari 2018 als een *tijdelijke vergunning* beschouwd. Deze is geldig tot en met de dag waarop de globale melding geldig zou zijn. Sinds 6 februari 2018 kunt u een vergunningaanvraag voor het vervoer van hoogactieve bronnen indienen. Binnen een jaar, dus voor 6 februari 2019, moet de nieuwe vergunning zijn aangevraagd.

Meer informatie

Het Rijk faciliteert ondernemers, vergunninghouders, deskundigen en eindgebruikers met diverse communicatiemiddelen in een toolkit, waarin meer informatie staat over de nieuwe regelgeving stralingsbescherming. Zie: autoriteitnvs.nl/stralingsbescherming. Heeft u specifieke vragen of wilt u meer informatie? Neem dan contact op met de ANVS.

Februari 2018

Deze tekst kwam tot stand in samenwerking met partners binnen het Rijk, bedrijfsleven en deskundigen die werken aan stralingsbescherming. Aan de inhoud van deze factsheet kunnen geen rechten worden ontleend.